

Sygn. akt: I C 510/12 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2012 r.

Sąd Rejonowy w Opolu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Izabela Stasikiewicz
Protokolant:	sekr. sądowy Grażyna Opałka

po rozpoznaniu w dniu 10 grudnia 2012 r. w Opolu

sprawy z powództwa A. N.

przeciwko (...) Sp. z o.o. w O.

o zapłatę

I. uchyla wyrok zaoczny z 12.03.2012r. w całości

II. zasądza od pozwanego (...) Sp. z o.o. w O. na rzecz powoda A. N. kwotę zł 1.818,50 zł (tysiąc osiemset osiemnaście złotych 50/100) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1.12.2012r. do dnia zapłaty oraz kwotę zł 40 tytułem zwrotu kosztów postępowania

III. w pozostałym zakresie powództwo oddala

IV. zasądza od powoda A. N. na rzecz pozwanej (...) Sp. z o. o. w O. kwotę 370,20 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 510/12

UZASADNIENIE

Powód A. N. złożył przeciwko (...) Sp. z o. o. w O. pozew o zapłatę kwoty 4,542 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1.12.2012r. do dnia zapłaty. Wskazał, iż zawarł z pozwaną umowę o usługi turystyczne, na podstawie której miał uczestniczyć w wycieczce na Teneryfę w lipcu 2001r. wraz z dwiema innymi osobami. Powód zapłacił pozwanej kwotę 9.084zł jako cenę za udział wszystkich uczestników imprezy. Według powoda pozwana nie wywiązała się należycie z umowy, ponieważ z powodu remontu główny basen wraz z całą infrastrukturą i barem w umówionym obiekcie był niedostępny. Trwał remont tego basenu, a powód i inni uczestnicy byli narażeni na wdychanie pyłu, brzydkie zapachy i hałas związany z remontem. W trakcie trwania imprezy powód zareklamował warunki pobytu, bez określenia wysokości oczekiwanego odszkodowania. Pozwana potwierdziła zasadność reklamacji, lecz zaproponowała świadczenie w kwocie niezadawalającej powoda.

Pozwana nie złożyła odpowiedzi na pozew. Wyrokiem zaocznym z dnia 12 marca 2012r. powództwo zostało uwzględnione w całości.

Pozwana (...) Sp. z o. o. w O. złożyła sprzeciw od wyroku zaocznego, domagając się oddalenia powództwa. Pozwana przyznała, iż jeden z trzech basenów w hotelu, w którym zakwaterowano powoda był nieczynny z powodu prac konserwacyjnych, lecz z tej przyczyny według pozwanej powód – ani też osoby mu towarzyszące – nie cierpieli na żadne niedogodności. Powód mógł korzystać z pozostałych dwóch czynnych basenów oraz z oceanu, nad którym hotel był położony. Pozwana zaproponowała powodowi odszkodowanie wynoszące 15% ceny imprezy, jednak powód tej oferty nie przyjął.

W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymał żądanie pozwu. Podkreślił, iż narażony był na brak dostępu do remontowanego basenu, hałas, zapylenie i brzydkie zapachy. Przyznał, iż pozwana oferowała mu kwotę 550 zł, która stanowiła 6% ceny imprezy.

Sąd poczynił następujące ustalenia:

Powód A. N. zawarł w dniu 20.01.2011r. za pośrednictwem (...) S.C. w G. z pozwaną (...) Sp. z o. o. w O. umowę o usługi turystyczne, w ramach której pozwana zobowiązała się zorganizować dla powoda, jego żony i wnuka wczasy na Teneryfie w miejscowości P. de la Arena. Powód z rodziną dokonał wyboru pobytu w trzygwiazdkowym hotelu (...) w terminie 7-21.07.2011r. w opcji all inclusive w trzyosobowym apartamencie. Koszty podróży wraz z kosztami opłat lotniskowych, transportowych, składką ubezpieczeniową i kosztami transportu z i na lotnisko wyniosły 9.084 zł. Kwota ta została w całości zapłacona przez powoda.

Po przyjeździe na miejsce okazało się, że największy z hotelowych basenów jest nieczynny z powodu trwającego remontu. Na basenie i wokół niego były wykonywane prace budowlane, teren w bezpośrednim sąsiedztwie był zapyłony, a urządzenia- m.in. meble ogrodowe, leżaki – pokryte niebieskim pyłem, pochodzącym z usuwanej farby. Panował hałas wytwarzany przez pracujący sprzęt, w okolicy odczuwalny był przykry zapach farby. Prace z użyciem głośno pracujących urządzeń były wykonywane bezpośrednio przy jednym z barów, w sąsiedztwie lokali hotelu. Ponieważ turyści oblegali dwa pozostałe baseny, trudne było znalezienie wolnego leżaka, na pozostałych basenach panował tłok.

Powód i jego żona sporządzili w dniu 18.07.2011r. pisemną reklamację, w której opisali niedogodności związane z remontem basenu i niemożnością korzystania z niego. Reklamację o podobnej treści złożyli również inni uczestnicy wycieczki – A. i W. T. oraz M. i P. N.. Osoby te skarżyły się w reklamacjach na hałas, unoszący się niebieski pył, osiadający wokół, nieprzyjemne zapachy i tłok na pozostałych dwóch basenach.

W odpowiedzi na reklamację pozwana przyznała, iż w związku z pracami na jednym z basenów powód i jego żona mogli doświadczyć pewnych niedogodności. Wskazała, iż sytuacji tej nie spowodowała pozwana, nie mogła jej również przewidzieć. Zaproponowała powodowi i jego żonie zwrot równowartości 10% ceny kosztów hotelowych, czyli 370 zł.

Powód i jego małżonka sporządzili pisemną odpowiedź z dnia 24.08.2011r. na propozycję pozwanej, nie przyjmując zaoferowanej kwoty. Wskazali, iż byli zmuszeni do zajmowania leżaków około 7 rano, a należyty komfort wypoczynku nie został zapewniony. Do jednego z basenów dojście było możliwe tylko przez teren, gdzie odbywał się remont, a codzienny relaks był zakłócany przez hałas szlifierek. Powód i jego małżonka zażądali zwrotu połowy poniesionych kosztów.

W odpowiedzi na zgłoszone żądania pozwana zaoferowała rekompensatę w kwocie 550 zł jako kalkulację wynikającą z 15% ceny podstawowej imprezy bez opłaty lotniskowej i transportowej.

dowód: potwierdzenie rezerwacji, k. 5

reklamacje, k. 7-8, 10, 15, 71-75, 78-80

odpowiedzi na reklamacje, k. 9, 16

fotografie i materiał filmowy na nośniku CD, k. 6, 69

Sąd zważył:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie, aczkolwiek w części.

Przystępując do rozpoznania powództwa, w pierwszej kolejności należy zaznaczyć, iż strony łączyła umowa o organizację usługi turystycznej, a ponadto prawa i obowiązki stron regulowały informacje zamieszczone w warunkach uczestnictwa w imprezach turystycznych pozwanej, oraz dane zawarte w ofercie katalogowej pozwanej.

Podstawę prawną żądania zgłoszonego w sprawie stanowi art. 11 a ust. 1 w ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r., Nr 223, poz. 2268 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem, organizator turystyki odpowiada za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy o świadczenie usług turystycznych, chyba, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest spowodowane wyłącznie: działaniem lub zaniechaniem klienta, działaniem lub zaniechaniem osób trzecich, nie uczestniczących w wykonywaniu usług przewidzianych w umowie, jeżeli tych działań lub zaniechań nie można było przewidzieć ani uniknąć, albo siłą wyższą. Ponadto w art. 11 b ust. 1 - 3 wyżej powołanej ustawy zastrzeżono, iż odpowiedzialności tej nie można wyłączyć ani ograniczyć w drodze umowy, a także w razie wyboru prawa obcego, chyba, że możliwość takiego ograniczenia przewiduje umowa międzynarodowa, której RP jest stroną albo, że strony ograniczą tą odpowiedzialność w umowie do dwukrotności ceny imprezy turystycznej względem każdego klienta, z wyłączeniem szkód na osobie. Natomiast, stosownie do brzmienia art. 16a ust. 1 tego aktu organizator turystyki, który w czasie trwania danej imprezy turystycznej nie wykonuje przewidzianych w umowie usług, stanowiących istotną część programu tej imprezy, jest obowiązany, bez obciążania klienta dodatkowymi kosztami, wykonać w ramach tej imprezy odpowiednie świadczenia zastępcze. Z kolei, jeżeli jakość świadczenia zastępczego jest niższa od jakości usługi określonej w programie imprezy turystycznej, klient może żądać odpowiedniego obniżenia ceny imprezy.

Przedmiotem regulacji powyżej przywoływanej ustawy są warunki świadczenia przez przedsiębiorców usług turystycznych na terenie kraju i za granicą. Zaznaczyć należy, iż wprowadza ona nową kategorię umów nazwanych - „umowę o świadczenie usług turystycznych”, przez którą należy rozumieć wszelkiego rodzaju usługi świadczone turystom. Przepisy ujmują „usługę turystyczną” obejmującą w praktyce kilka różnych świadczeń jako jedno zobowiązanie i nadają jej charakter „pakietowy”. Konsekwencją takiej konstrukcji jest to, że za wykonanie wszystkich mieszczących się w ramach umowy świadczeń, pomimo, iż są one z reguły realizowane, przez różne podmioty to odpowiedzialność wobec usługobiorcy ponosi jedynie „organizator usługi” (art. 11 a ustawy). Z powyższego wynika szeroko zakreślony zakres odpowiedzialności organizatora, albowiem odpowiada on nie tylko za działania własne, ale również osób, z pomocą, których zobowiązanie wykonuje, i odpowiedzialność ta oparta jest na zasadzie ryzyka (art. 474 k.c.).

Podkreślenia wymaga fakt, iż miernikiem treści i przedmiotu świadczenia konkretyzujących dany stosunek prawny jest treść umowy indywidualnej. Jednakże w przypadku umów o świadczenie usług turystycznych z reguły dochodzi do transakcji pozbawionych negocjacji, standardowych, o czysto adhezyjnym charakterze, gdzie klientowi przysługuje wybór najdogodniejszej dla niego oferty spośród ofert przygotowanych przez organizatora imprez. Stąd pozycja konsumenta usług turystycznych mającego niewielki wpływ na warunki umowy jest znacznie słabsza niż organizatora, a instrumentem mającym zapewnić mu ochronę są przepisy art. 11-19 wskazanej ustawy o usługach turystycznych. Podkreślenia wymaga fakt, iż przepisy te, w zakresie w jakim dotyczą umów zawieranych między organizatorami turystyki, a konsumentami oraz ich ochrony stanowią *lex specialis* wobec przepisów kodeksu cywilnego i są rezultatem implementacji dyrektywy nr 90/314/EWG z dnia 13 czerwca 1990 r. w sprawie zorganizowanych podróży, wakacji i wycieczek (Dz. Urz. WE L 158 z 23 VI 1990).

W ustawowym katalogu usług turystycznych znajduje się między innymi „impreza turystyczna” zdefiniowana jako obejmująca, co najmniej dwie usługi turystyczne tworzące jednolity program i objęte wspólną ceną, jeżeli usługi te obejmują nocleg lub trwają ponad 24 godziny albo jeżeli program przewiduje zmianę miejsca pobytu. W myśl art.

14 ust. 1 ustawy umowa o świadczenie usług turystycznych polegających na organizowaniu imprez turystycznych wymaga formy pisemnej i powinna zawierać określone postanowienia, których zakres został szczegółowo zakreślony w ustępie 2 tego przepisu. Ustawa nakłada jednocześnie na organizatora obowiązek szczegółowej informacji, co do zakresu, przedmiotu i treści poszczególnych świadczeń jeszcze przed zawarciem umowy, przy czym informacja ta powinna być doręczona w postaci dokumentu pisemnego, zrozumiałego i przystępnego. Dane zawarte w broszurach, folderach, katalogach czy innych formach ofert (zakres zawartych tam informacji ma również charakter obligatoryjny) stają się elementem kontraktu z klientem, o ile nie będzie on zawierał odmiennych postanowień (art. 12 i 13). Istnienie obligatoryjnej treści umowy, jak również obligatoryjny charakter ewentualnych klauzul modyfikacyjnych ogranicza swobodę umów w interesie konsumenta, przyczynia się do transparentności jej postanowień, a nadto szczegółowe uregulowania w rozważanym zakresie mają z założenia ograniczać ryzyko sporów i dowodowo ułatwiać sytuację konsumenta (vide: E. Ł., „Prawo umów konsumenckich”). Warto zwrócić uwagę również na daleko idącą ochronę konsumenta wyrażoną w dyspozycji art. 19 ustawy, w którym ustawodawca zastrzegł rygor nieważności dla postanowień umów zawieranych przez organizatorów turystyki z klientami mniej dla nich korzystniejszych niż postanowienia ustawy, w miejsce, których automatycznie wchodzi zastosowanie przepisów ustawy. Powyższe dotyczy także wzorów, ogólnych warunków umów, itp. wydawanych przez organizatorów turystyki, które stają się częścią składową umowy.

W ustawie uregulowano m. in. w sposób szczególny pewne zagadnienia związane z zawieraniem, wykonywaniem i rozwiązywaniem umów o świadczenie usług turystycznych, w tym prawo odstąpienia od umowy przez klienta w określonego rodzaju sytuacjach za zwrotem ceny, prawo do otrzymania nieodpłatnie świadczeń zastępczych tej samej jakości oraz do żądania odszkodowania (art. 11 a, 14 ust. 5 i 6 i art. 16 a). Jednakże z uwagi, iż regulacja tej kategorii umów nie jest wyczerpująca, to zgodnie z art. 11 ustawy w zakresie w niej nie unormowanym, znajdują do niej w pełni zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego (w tym przede wszystkim art. 750 w zw. z art. 734 i nast. k.c. oraz ogólne przepisy dotyczące zawierania umów w przedmiocie ich ważności, skuteczności czy też interpretacji ich postanowień a także tzw. niedozwolonych klauzul umownych oraz inne przepisy dotyczące ochrony konsumenta.

Podkreślenia wymaga fakt, iż regulacja odpowiedzialności organizatora imprezy turystycznej za niewykonanie lub nienależyte wykonanie przyjętych zobowiązań zawarta w ustawie nie jest pełna i kompletna. Zastosowanie w tym zakresie znajdują zatem w pierwszej kolejności omówione na wstępie rozważań przepisy ustawy, a w kwestiach nie unormowanych odpowiednio należy stosować przepisy kodeksu cywilnego regulujące odpowiedzialność odszkodowawczą, z wyłączeniem jednak podstawowej zasady dotyczącej odpowiedzialności kontraktowej a wyrażonej w art. 471 k.c. Uzasadnieniem tego wyłączenia jest to, iż przepis art. 11 a ust. 1 ustawy przewidując odrębny, surowszy reżim odpowiedzialności, w szczególności, co do zakresu odpowiedzialności wywołanego niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązania oraz co do okoliczności zwalniających z odpowiedzialności - stanowi samodzielną podstawę roszczeń. Odpowiedzialność organizatora imprezy skonstruowana jest nie na zasadzie winy wyrażonej w art. 471 k.c., ale na zasadzie ryzyka, ponieważ odpowiada nie tylko za własne działania, ale również osób trzecich, z których pomocą wykonuje zobowiązanie i niezależnie od tego czy jemu lub tym osobom można przypisać zawinienie. Organizator imprezy turystycznej nie może zwolnić się z odpowiedzialności poprzez powołanie się na brak winy w nadzorze nad tymi osobami lub w brak winy w ich wyborze. Jedyną podstawą prawną do wyłączenia jego odpowiedzialności jest wykazanie zaistnienia ściśle określonych w ustawie przesłanek egzoneracyjnych. Dodać należy, iż pozostałe przesłanki odpowiedzialności *ex contractu*, tj. 1. pojęcie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, 2. szkoda szeroko rozumiana (uszczerbek majątkowy: rzeczowy i osobowy, uszczerbek niemajątkowy), 3. związek przyczynowy pomiędzy zdarzeniem a szkodą - regulowane są przez odpowiednie przepisy k.c.

Ustawodawca mając na celu ochronę klienta imprezy turystycznej wprowadził ustawowe domniemanie odpowiedzialności organizatora za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umówionej usługi turystycznej. Tym samym, uczestnik imprezy dochodzący ochrony swoich praw z tego tytułu musi jedynie wykazać, że świadczenia objęte

umową nie zostały wykonane albo zostały wykonane niezgodnie z jej treścią oraz, że stanowiło to cause powstania po jego stronie szkody majątkowej lub niemajątkowej. Zakres okoliczności, za jakie odpowiada organizator turystyki musi uwzględniać wysoki miernik staranności, jakiego należy wymagać od profesjonalisty, zajmującego się prowadzeniem działalności o specjalistycznym charakterze (art. 355 §2 k.c.).

Zgodnie z ogólną zasadą kodeksu cywilnego wyrażoną w art. 6 k.c. i przy uwzględnieniu zapisów ustawowych dotyczących odpowiedzialności kontraktowej (art. 11 a ust. 1 ustawy oraz posiłkowe art. 471 k.c.), to na osobie dochodzącej swego roszczenia na drodze postępowania sądowego spoczywa ciężar wykazania okoliczności niezbędnych do ustalenia zakresu odpowiedzialności pozwanego, tj. zarówno jej podstawy faktycznej i prawnej, jak i wysokości żądanej należności. W rozpatrywanej sprawie do strony powodowej należało zatem udowodnienie faktu zawarcia umowy i wynikających z jej treści albo wprost z przepisów ustawy, wzajemnych obowiązków stron oraz tego, że pozwana nienależycie wykonała wobec nich zobowiązanie oferując świadczenie niezgodne z umówionym lub niższej jakości niż umówione. Z kolei, stronę pozwaną obciążałby ewentualny obowiązek wykazania, że nienależyte wykonanie zobowiązania było wynikiem okoliczności, za które nie odpowiada. Natomiast ustalenie wysokości dochodzonego roszczenia w myśl zapisów art. 11 a i 16 a ustawy pozostawione zostało swobodnemu uznaniu organu orzekającego w sprawie.

Sąd zważył, iż strona powodowa w pełni wywiązała się z ciążącego na niej obowiązku dowodowego, wykazując zaistnienie przesłanek pozwalających na uwzględnienie żądania w zasadnej zdaniem Sądu części żądania. Strona powodowa wykazała bowiem na czym polegało nienależyte wykonanie przez pozwaną (...) Spółkę z o.o. w O., zobowiązania umownego oraz, że spowodowało to obniżenie standardu oferowanej usługi, poniżej poziomu oczekiwań powoda. Zresztą fakt remontu jednego z basenów i niemożność korzystania z niego nie był kwestią sporną. Zdaniem Sądu stojące w opozycji do twierdzeń powoda, twierdzenia pozwanej miały charakter czysto subiektywny i nie oddawały w przeważającej części sytuacji związanej z remontem największego basenu. Zresztą istnienie niedogodności związanych z remontem obiektów i wykonywaniem prac budowlanych należy do faktów notoryjnych, natomiast rozmiar sposób odczuwania tych niedogodności rozpatrywać trzeba w kategoriach subiektywnych, zatem negowanie przez pozwaną opisanych w treści pozwu i reklamacjach przykrych doznań nie może skutkować wnioskiem o niewykazaniu tych okoliczności.

Kwestią sporną pozostawało ustalenie, w jakim stopniu pozwana jako organizator imprezy turystycznej istotnie nie wykonała lub nienależycie wykonała swoich zobowiązań wynikających z umowy zawartej z powodem.

Sąd zauważa, iż ustalenia, poczynione w niniejszej sprawie stanowiły podstawę dla Sądu jako organu orzekającego do ustalenia rzeczywistej szkody poniesionej przez powoda i tym samym wysokości należnego mu odszkodowania.

W pierwszej kolejności należało ustalić zakres, w jakim miało miejsce w rozpoznawanej sprawie nienależyte wykonanie poszczególnych świadczeń przez stronę pozwaną i tym samym rozstrzygnięcie, czy wszystkie zgłoszone przez powodów zastrzeżenia miały rzeczywiście charakter wad imprezy rozumianych jako istotne niezgodności pomiędzy usługami świadczonymi powodom a umówionymi.

Sąd ustalając stan faktyczny w rozpoznawanej sprawie oparł swoje ustalenia na podstawie zgromadzonych w postępowaniu dowodowym dokumentów przedłożonych przez strony, a więc: z dnia 1potwierdzenia rezerwacji, warunków uczestnictwa w imprezach turystycznych, fotografii i filmu, pism pozwanego, reklamacji powoda i innych uczestników wycieczki oraz na zeznaniach świadka powołanego przez pozwaną, które Sąd uznał za wiarygodne. Niemniej sąd nie podzielił treści zeznań świadka co do zaoferowania powodowi i jego rodzinie innego świadczenia w postaci pobytu w innym hotelu na wyspie o wyższym standardzie. W tej kwestii zeznanie świadka nie operuje precyzyjnymi danymi hotelu i miejscowości, w której powodowie mieliby zastępczo spędzić resztę urlopu, co uniemożliwiało weryfikację danych.

Sąd oceniając dowody kierował się treścią art. 233 §1 k.p.c., który stanowi, że Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według swego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału, kierując się doświadczeniem życiowym i zasadami logicznego wnioskowania.

W niniejszej sprawie zastrzeżenia powoda dotyczyły wyłącznie brudu, hałasu w sąsiedztwie remontowanego basenu oraz braku możliwości korzystania z basenu i związane z tym uciążliwości w korzystaniu z pozostałych dwóch basenów.

Sąd rozstrzygając niniejszej sprawie mając na uwadze materiał dowodowy w sprawie, uznał iż faktycznie, za błąd podmiotu współpracującego z organizatorem należy uznać podjęcie decyzji o modernizacji basenu w trakcie trwania wypoczynku powoda i osób mu towarzyszących. Oznacza to, że świadczenie zostało wykonane w nienależyty sposób.

Ustalając wysokość należnego odszkodowania, Sąd uznał, iż powodowi należy się kwota 1.818,50 zł, czyli połowa świadczenia zapłaconego przez powoda w zakresie ceny wycieczki za jedną osobę dorosłą. Ustalając taki poziom odszkodowania Sąd miał na względzie brzmienie art. 322 k.p.c. i zasądził odszkodowanie odpowiednie według swojej oceny opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy.

Wysokość zasądzonego przez Sąd odszkodowania na rzecz powodów uzasadnia bowiem nie dotrzymanie zaferowanego w ofercie turystycznej, przez pozwaną jako biura podróży, standardu wypoczynku poprzez narażenie powoda w trakcie zaplanowanego urlopu na konieczność spędzania czasu w hałasie, przy pracujących urządzeniach, wśród pyłu i nieprzyjemnego zapachu. Z całą pewnością remont największego basenu utrudniał korzystanie z całego obiektu. Zresztą należy w tym miejscu stwierdzić, iż podobna kwota odszkodowania wynikałaby, przy zastosowaniu tzw. Karty Frankfurckiej, ze względu na podnoszone przez powoda, a uznane przez Sąd za uzasadnione wady imprezy, w postaci: braku estetyki, braku możliwości korzystania z infrastruktury w pełnym zakresie, w powiązaniu z czasem trwania tych wad.

Jednocześnie Sąd nie znalazł podstaw do tego, aby zasądzić na rzecz powoda równowartości 50% całej ceny imprezy, bowiem szkody doznały inne osoby, na rzecz których powód nabył świadczenie od pozwanej. Zgodnie z art. 11a ust. 1 cytowanej wyżej ustawy organizator turystyki odpowiada za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy o świadczenie usług turystycznych, a więc także za zagwarantowanie świadczenia zastępczego nieodpowiadającego pierwotnym ustaleniom umownym z klientem. W związku z tym powód jako klient pozwanej miał uprawnienie do dochodzenia odpowiedniego obniżenia ceny (art. 16a ust. 1 ustawy). Legitymacja czynna wg postanowień ustawy przysługuje każdemu z klientów biura podróży oddzielnie, to zaś oznacza m.in., iż ustalając wysokość należnego odszkodowania sąd powinien odnieść się do ceny imprezy należnej od każdego z klientów. W tej sytuacji nie było podstaw, by jako miernik wartości świadczenia, które na skutek istnienia wady należało obniżyć, przyjąć cenę imprezy należnej w sumie od powoda i osób mu towarzyszących nawet, jeśli powód zapłacił za imprezę samodzielnie.

Sąd zasądzając odsetki ustawowe od dnia 1.12.2012. miał na uwadze przepis z art. 481 § 1 k.c. stanowiący, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W niniejszej sprawie Sąd za datę, w której pozwana powinna spełnić świadczenie uznał dzień następujący po upływie 14 dni od momentu doręczenia pozwanej pisma powoda z 24.08.2011r., co wg oświadczenia pozwanej zawartego w piśmie z dnia 22.11.2012 r. nastąpiło najpóźniej w tym dniu. Niemniej sąd był ograniczony żądaniem pozwu, w którym powód domagał się zasądzenia odsetek od 1.12.2012r.

W pozostałym zakresie powództwo należało oddalić, ponieważ zgodnie z art. 3 ust 11, art. 11 b i art. 16 a ust. 1 i 2 ustawy o usługach turystycznych powód nie był czynnie legitymowany do żądania zwrotu kosztów imprezy zawartej na rzecz wnuka i małżonki, a także w części, w której świadczenie zostało wykonane w sposób prawidłowy.

Orzeczenie o kosztach uzasadnia treść art. 100 kpc. Sąd obciążył pozwaną kosztami opłaty sądowej poniesionej przez powoda w części odpowiadającej procentowi wygranego roszczenia i w tej samej relacji obciążył obie strony kosztami zastępstwa procesowego przeciwnika.